

Številka 9 – Leto IV

Novo mesto, 1. septembra 1976

Novoteks

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

KAKO SMO GOSPODARILI V LETOŠNJEM I. POLLETJU

Na poslovanje podjetja v letošnjem I. polletju so vplivali zunanji in notranji faktorji. Težko je ugotoviti vpliv enih in drugih, zato bom skušal le navesti posamezne faktorje, ki so nam delno že poznani.

Od zunanjih faktorjev je prav gotovo na prvem mestu občuten padec popraševanja po izdelkih predelovalne industrije, kar se je še posebno odrazilo pri tekstilu. Vzrokov za padec popraševanja je seveda več, vendar je eden izmed najvažnejših padec kupne moči. Uradnih podatkov o poslovanju ostalih tekstilnih podjetij v naši republiki še nimamo, vendar po obstoječih informacijah sklepamo, da je tekstilna industrija na splošno slabo poslovala.

Velik vpliv na proizvodnjo in prodajo je imela sprememba zakonskih predpisov, posebno še zakona o zavarovanju plačil in sprememba zakona o ugotavljanju dohodka. Kot posledica teh predpisov je nastopilo zniževanje zalog v trgovinah in na drugi strani povečevanju zalog pri proizvajalcih, kar je povzročilo občutno znižanje naročil v aprilu in delno v maju.

S podpisom družbenega dogovora o razporejanju dohodka v občini Novo mesto, so se povečale družbene dajatve, ki bazirajo na izplačilu osebnih dohodkov. Prispevki iz osebnih dohodkov so se povečali za 4 %.

Z revalorizacijo osnovnih sredstev se je povečala minimalna amortizacija za okoli 60 %.

Notranje faktorje, ki so vplivali na poslovanje v glavnem dobro poznamo. Stabilizacijski štab podjetja je pripravil analizo izvajanja stabilizacije, ki nakazuje določene pozitivne dosežke pri znižanju stroškov in zalog, vendar pa iz analize izhaja tudi velik subjektivni vpliv na poslovanje v I. polletju, ki se kaže predvsem:

1. v neizpolnjevanju planskih nalog

2. v neustreznih obdelavi trga in možnosti plasmana naših proizvodov in

3. v neustreznem načinu nagrajevanja.

Zaradi pomanjkanja dela za domači trg je bilo podjetje prisiljeno povečati izvoz. Delež izvoza na eksterno realizacijo se je povečal od 8 % v I. polletju lani na 48 % v prvem polletju letos. V letošnjem I. polletju je bil dosežen izvoz lanskega čelaga leta. To se je pa močno odrazilo na dosežene ekonomske rezultate poslovanja, ker so izvozne cene nerentabilne.

Ne glede na določene pozitivne dosežke pri poslovanju kot so: zniževanje števila zaposlenih, zniževanje stroškov na katere vplivamo sami, to je od stroškov dnevnih, kilometrin do reprezentance, zniževanje zalog, pa še vedno v veliki meri prisotno premajhno angažiranje, ki je vplivalo na nizkotno izvršitev planov proizvodnje, planov prodaje in na poslabšanje kvalitete izdelkov. Se vedno niso odpravljene stalne kasnitve, ki si jih v sedanjih zaostrenih tržnih pogojih ne bi smeli privoščiti. Vse to kaže, da se še vedno nismo uspešno vključili s kompletnim procesom poslovanja v nove tržne pogoje.

Plani proizvodnje so doseženi v sledečih odstotkih:

– v klasični predilnici Metlika s	87 %
– v repko predilnici Metlika s	85 %
– v predilnici Novo mesto s	101 %
– v pripravi s	96 %
– v tkalnici s	96 %
– v pletilnici s	115 %
– v apreturi s	95 %
– v konfekciji Novo mesto s	98 %
– v konfekciji Trebinje s	93 %
– v konfekciji Vinica s	97 %
– v Strešniku s	77 %
– v trgovini z	91 %

Odstotek I. kvalitete tkanin se je poslabšal od 94,74 v I. polletju lani na 94,33 v I. polletju letos.

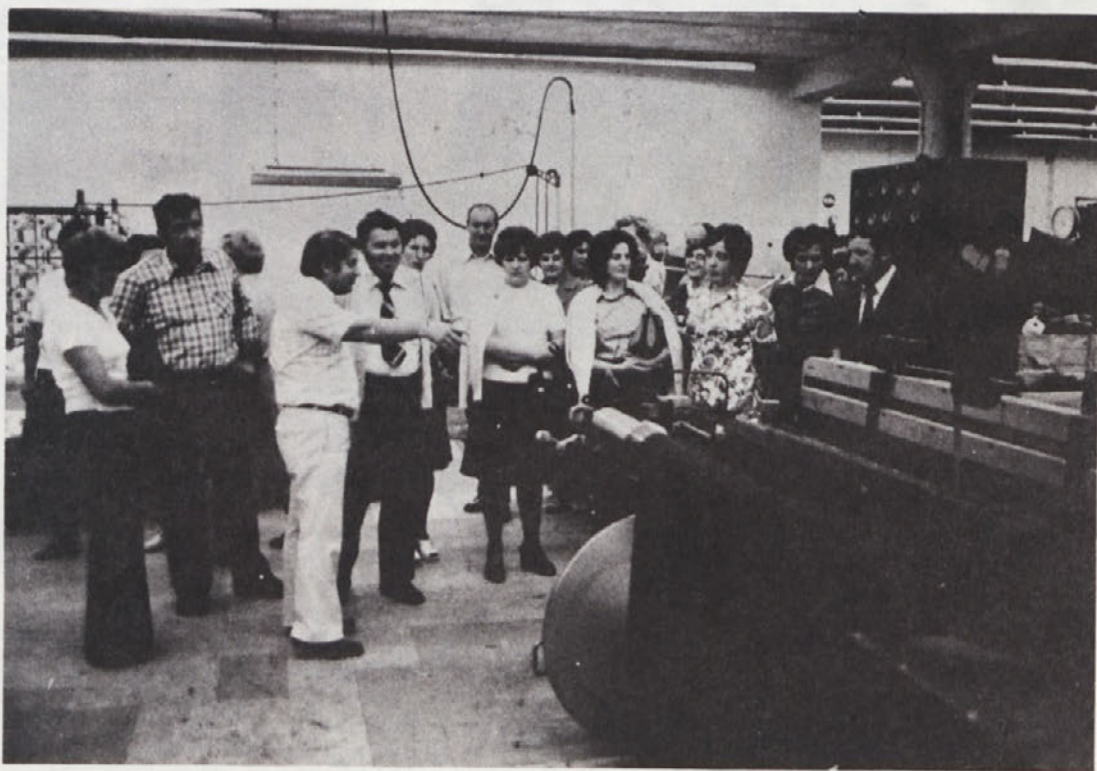
Rezultati poslovanja za I. polletje so prav gotovo seštevek tako zunanjih kot tudi notranjih faktorjev in izkazuje izgubo po starem načinu obračuna po fakturirani realizaciji za nekaj manj kot 20.000.000 din. Vsi tozdi so zaključili z izgubo in sicer:

Tkanina 5.600.000 din.

Pred. Metlika 160.000 din,
Konfekcija 10.000.000 din,
Strešnik 1.220.000 din,
Trgovina 190.000 din.

Delavski svet podjetja in delavski sveti tozdov so v zvezi s slabim poslovanjem v I. polletju sprejeli sklepe, da je treba v čimkrajšem času pripraviti akcijske programe za izboljšanje poslovnih rezultatov do konca leta, kar bo prav gotovo naloga vseh zaposlenih.

DRAGO SOTLER

V petek, 20. avgusta, so obiskali našo tovarno delavci Kovinoplastike iz Loža. 70 delavcev si je najprej pod strokovnim vodstvom ogledalo Novoteksovo proizvodnjo, nato pa so se napolili še prek Gorjancev v Metliko, kjer so se seznanili z delom v Beti. Na sliki: delavci Kovinoplastike, tozd Okovje, z zanimanjem opazujejo njim popolnoma nove delovne procese...

Krediti za stanovanja so razdeljeni

24. avgusta je bila v prostorih kadrovskega oddelka 2. seja odbora za družbeni standard. Prisotni so izvolili za novega predsednika odbora Antona Gregorčiča iz tozda Predilnica Metlika, za podpredsednico pa Marijo Konda iz tozda Tkanina.

Predsednik stanovanjske komisije Alojz Hrastar je seznanil odbor z razdelitvijo in kriteriji, ki so bili potrebni letošnjim prosilcem za novogradnje in adaptacije. Za novogradnje je bilo predvideno 70.000 dinarjev za enega prosilca, če pa sta prosilca zakonca, oba zaposlena v Novoteksu, sta lahko dobila 120.000 dinarjev. Za adaptacije pa je bilo predvidenih za enega prosilca 60.000 dinarjev. Za individualno stanovanjsko izgradnjo podjetja je bilo predvidenih 2.000.000 dinarjev – od tega tozd Tkanina 878.642, Konfekcija 330.886, Trgovina 49.160, Predilnica Metlika 424.317, Strešnik 75.090 in skupne službe podjetja 241.905 dinarjev. Vendar so bili pri razdelitvi sredstev ti zneski nekoliko preseženi.

Navajamo vse tiste prosilce, ki bodo dobili posojilo za novogradnjo in rekonstrukcijo, ostalim prosilcem pa, ki niso na seznamu, prošnje niso bile ugodno rešene.

Tozd Tkanina: novogradnje – Marija in Avgust Kastelic 120.000, Nežka in Alojz Metelko 120.000, Anica Bele, Anica Kostrevec, Anica Krapež, Rajko Petan, Rudi Žagar, Marjeta

Žonta in Janez Luzar – vsi po 70.000; Milka Bevc 60.000, Stane Butalin (mlajši), Jože Femc in Štefan Spudič – vsi po 30.000 ter Majda Trinko 20.000. Rekonstrukcije: Cirila Udovič in Stane Primc oba po 60.000.

Tozd Trgovina: novogradnje – Boris Jordan 30.000 ter Anica Lipar 40.000 dinarjev.

Tozd Strešnik: novogradnje – Jože Lekše 75.000 (ker se je javil samo en prosilec, je bil ves predvideni znesek namenjen njemu).

Skupne službe podjetja: novogradnje – Andreja Srebrnjak, Jožica Vene in Franc Grlica – vsi po 70.000, Peter Bevc 60.000 in Julijana Kos 30.000 dinarjev.

Na sestanku pa so člani komisije potrdili prednostno listo prosilcev stanovanj. Podjetje ima na razpolago 4 stanovanja, ki naj bi jih dodelili naslednjim delavcem: Marjani Žibert, Marjeti Špehar, Pepci Hrovat ter Stanetu Makšetu. Prednostna lista pa je sledeča: Marjana Žibert 68 točk, Marjeta Špehar (65), Ivo Panijan (62), Martina Fink (61), Marjan Pric (61), Milojka Zadkovič (60), Marjeta Kupljen (57), Jožica Pucelj (54), Silva Les (52) in Ivanka Penca (51).

Komisija za stanovanjske zadeve tozd Konfekcija je dodelila kredit naslednjim prosilcem – novogradnje: Rudi Gazvoda 70.000, Bernarda in Florjan Matoh 80.000 ter Stane Račič

40.000 dinarjev. Rekonstrukcije: Joža in Franc Florjančič 80.000 ter Ana Pust Grlica 50.000.

Vsi koristniki morajo skleniti pogodbe z banko najkasneje do 1. 11. 1976, posojilo morajo uporabiti do 1. 3. 1977, začetek vračanja pa naj bo po koriščenju, vendar najpozneje s 1. 7. 1977. Komisija je tudi predlagala odboru, da se za sklepanje posojilnih pogodb s koristniki pooblasti Ljubljansko banko – podružnico Novo mesto.

O razdelitvi stanovanj v tozdu Predilnica Metlika vam bomo poročali po 3. seji odbora za družbeni standard, kjer bo govor o metliških stanovanjskih problemih.

Z vsakoletnimi stanovanjskimi krediti si naši delavci grade nove ter popravljajo stare hiše. Na sliki: Novoteksovo naselje vrstnih hišic v Brezovem logu

IZ TREBINJA

NEDOSTATAK TAKMIČENJA

U mnogim trebinjskim radnim organizacijama vrlo često se održavaju razna takmičenja, mladih iz neposredne proizvodnje, koja najčešće nose naziv: „Mladi radnik samoupravljajč“. Mišljenja smo da bi se i u „Novoteksovom“ pogonu u Trebinju, slična takva takmičenja mogla organizovati. Nosioci akcije trebali bi da budu aktiv SSO (predsjedništvo) i sindikalna podružnica kolektiva. A nagrade simbolične – u vidu knjiga ili nekih drugih poklona.

Pošto se rad odvija na dvije trake, moglo bi se organizovati takmičenje između traka, ili smjena. Komisija koja bi pratila takmičenje, prilikom proglaše-

nja pobjednika, rukovodila bi se time, što bi ocjenjivala: kvalitet obavljenog posla, broj urađenih komada, uzimala bi u obzir i neopravdane izostanke, kao i broj dana provedenih na bolovanju. Tako bi se kod mladih razvio takmičarski duh i želja da svoje radne sposobnosti iskažu. Naravno, mogao bi se proglasiti (i zvanično) najbolji mladi radnik ovog „Novoteksovog“ pogona.

Dakle, načina da se zanimljiva takmičenja među mladima u neposrednoj proizvodnji, organizuju ima više. Potrebno je samo malo više dobre volje i sredstava (koja, ponajviše mogu biti veoma skromna) za nagrade. Sasvim sigurno sredstva bi se našla...

MEHO BARAKOVIĆ

Za jugoslovansko tekstilno industriju v prvih štirih mesecih letošnjega leta so značilni nekateri paradoksi. Tako je na primer proizvodnja tekstila naraščala zelo počasi in dosegla komaj 4 %, promet na drobno je bil večji za 16 %, toda zaloge so pri vsem tem višje kar za 28 %. Poleg tega je tekstilna industrija z izvozom, vrednim 2.537 milijonov din, prav na koncu izvoznikov, takoj za kovinsko industrijo. Pa vendar so konfeksionarji, ki so med vsemi tekstilnimi skupinami dosegli najboljše poslovne rezultate in na primer samo v ZDA dosegli za 50 % več kot lani, zaskrbljeni. Pričakujejo bistveno slabše rezultate kot minulo leto, ko so zabeležili 220 milijonov dolarjev deviznega priliva.

Nič manj ni presenetljiv podatek, da smo v Jugoslaviji v letu 1975 navzlic vsem preprirom ob podvajanjih kapacitet in ob 80-% splošni rasti končnih zalog odprli še 60 novih obratov tekstilne industrije.

Vse do leta 1968 je bil delež vlaganj v osnovna sredstva tekstilne industrije v Sloveniji približno polovico manjši kot pa njena udeležba v narodnem dohodku naše republike. Ta je znašal okrog 13 %, vlaganja pa 6,5 %; vlaganja so šele po letu 1970 dosegla 10 do 12 % vseh vlaganj v industriji in rudarstvu. Od gospodarske reforme do danes, razen v letu 1970, delež bančnih sredstev v tekstilnih investicijah ni nikdar presegel 20 % naložb.

Organizacija požarne varnosti in ukrepi za preprečevanje požarov

Sodobne tehnološke procese često spremljajo nevarnosti požarov. Ti nastajajo iz različnih vzrokov; tako zginevajo v plamenih in v dimu dragocena materialna sredstva, večkrat pa postanejo žrtve tudi ljudje.

Veliki in vse dražji objekti, v katerih so tehnično dovršene strojne naprave, velika skladišča z ogromnimi količinami vskladiščenega blaga z različno stopnjo kalorične vrednosti, telekomunikacijski in računski centri ter energetski objekti, še povečujejo možnost nastanka in razširjenja požara. Požarnim nevarnostim niso nič manj izpostavljene velike trgovske in gledališke zgradbe, kino dvorane, poslovni in stanovanjski prostori ter šole. Pri teh požarih so izpostavljeni nevarnostim predvsem ljudje. Prisotne so nevarnosti zadušitve in zastrupitve s strupenimi plini, ki nastajajo pri zgorevanju.

Vsem tem nevarnostim botrujejo še pomanjkljivi gradbeni

projekti, v katerih ne moremo ogenj zadržati na požarnih sektorjih ali pa dim odvesti iz prostorov, da bi se ljudje lahko hitro rešili iz ogroženih prostorov po zasilnih izhodih. Taki primeri neurejenih gradbeno-tehničnih razmer so prisotni kar naprej, načrtovalci projektov so verjetno prezrli zakonsko določilo glede ukrepov za varnost pred požari, ki jih je treba upoštevati po obstoječih splošnopripravljenih tehničnih normativih, dokler ne bodo izdani predpisi, ki jih bo izdal republiški sekretariat za notranje zadeve v soglasju z republiškim sekretariati za urbanizem, industrijo in delo na podlagi zakona o varstvu pred požarom.

Posledice pomanjkljivih gradbenotehničnih načrtov se v precejšnji meri odražajo v številnih požarih, ki povzročijo vsako leto več desetmilijonsko škodo. Ta je bila v družbenem sektorju nesporno večja vsaj za petkrat, če upoštevamo zastoj v proiz-

vodnji in vse, kar je s tem povezano. Statistični podatki o požarih in o povzročeni škodi prikazujejo, da škoda narašča iz leta v leto ob manjšem številu požarov. Škoda gre vsekakor na račun malomarnega odnosa do družbenega premoženja.

Zanimivo je, da se razmerje vzrokov požarov bistveno ne spreminja, predvsem kadar gre za ugotavljanje povzročitelja požara. Iz analize stanja požarne varnosti v temeljnih organizacijah združenega dela, ki jo je opravila Gasilska zveza Slovenije, je razvidno, da je škoda v večji meri posledica slabe organizacije požarnopreventivne in operativne gasilske službe, mimo tega pa je bila premalo strokovno obravnavana v okviru samoupravnih organov, brez kakršnekoli odgovornosti vodilnih in drugih delavcev pri izvajanju požarno-varnostnih ukrepov za učinkovito gašenje.

NA POMOČ!

STANKO VAUPOTIČ

Načrtovalci dolgoročnega razvoja tekstilne industrije v Jugoslaviji, ki so podrobno raziskali razvoj panoge v preteklosti, so ugotovili, da so korenine sedanje prav nič zavidljive situacije vsa dolga leta, od osvoboditve do danes, rastle pravzaprav mimo volje proizvajalcev in mimo popraševanja na tržišču. V prvih letih po vojni je bil čim hitrejši razvoj panoge, ki je zaposlovala veliko število manj kvalificiranih delavcev, posebno v nerazvitih področjih, še kako potreben. Toda ta nebrzdana rast tekstilnih tovarn se je nadaljevala tudi kasneje, ko za to ni bilo več razlogov. Zato so bile krive tudi družbenopolitične skupnosti, ki so tako z najmanjšimi investicijami reševale socialna vprašanja na svojih področjih, razen tega pa jim je delovna intenzivna dejavnost tekstilne industrije ponujala večja sredstva kot druge industrijske panoge.

Slovenska tekstilna industrija je imela v letu 1975 7.650 milijonov dolarjev uvoza in 4.030 milijonov izvoza blaga. Trgovinski deficit je torej znašal 3.600 milijonov dolarjev. Neblagovni suficit (presežek) pa je znašal 2.450 milijonov dolarjev. Tako je bila plačilna bilanca negativna za 1.170 milijonov dolarjev. V preteklem letu je bil za 120 milijonov nižji trgovinski deficit ter za 350 milijonov nižji plačilni deficit od leta 1974.

Zmanjšanje ropota na delovnem mestu

Po ustavnih določilih imajo delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela ter družbenopolitične skupnosti pravico in dolžnost zagotoviti pogoje za zdravo življenje. Med te spada tudi varstvo pred ropotom v delovnem, bivalnem in rekreacijskem okolju.

Zaradi vedno večje obremenitve ljudi z ropotom postaja boj proti ropotu vedno bolj pomemben. Problematiko varstva pred ropotom na delovnih mestih obravnava že znani pravilnik „O ukrepih in normativih za varstvo pri delu pred ropotom v delovnih prostorih“. Odprto je ostalo vprašanje, kako zavarovati delovnega človeka izven delovnih prostorov, v komunalnem okolju, stanovanju in pri rekreaciji.

Smotnost osebnega varstva pred hrupom

Če ugotovimo, da je v nekem obratu hrup prevelik in obstaja nevarnost, da bo prišlo do okvare sluha zaposlenih, je treba izvesti ustrezne varstvene ukrepe. Morali bi poskrbeti, da zmanjšamo ropot na dovoljeno vrednost (90 dB), kar pa je dolg, nevhvaležen in problematičen proces. Zato ponavadi enostavno predpišemo nošenje osebnih varovalnih sredstev: švedsko vato, čepke, naušnike ali čelade, ki so poceni in so

takoj pri roki. Delavci jih z več ali manj oporekanja prično uporabljati in problem varnosti je rešen. Vprašanje je, če je predpisovanje in uporaba sredstev za osebno varstvo res najboljša rešitev varstva pred ropotom.

Glavne pomanjkljivosti sredstev osebnega varstva

Tudi sredstva, ki služijo za osebno varstvo, imajo svoje pomanjkljivosti. Prva je nezanesljivost dejanske varnosti, ker so med varovalnimi sredstvi priznanih dobaviteljev velike razlike v učinkovitosti. Kot vemo, predpisujemo zaradi tega načeloma osebna varovalna sredstva z večjim dušenjem, kakor je to potrebno. Tako vidimo, da je razlika dušenja med enim in drugim varovalnim sredstvom tudi do 10 dB. S tem po nepotrebnem povečujemo tako imenovano umetno naglušnost varovanih oseb.

Ker je s tem zmanjšana tudi njihova sposobnost za dojemanje dogajanja okoli sebe in sposobnost orientacije, se s tem poveča možnost obratnih nezdod. Zaradi nošenja sredstev za osebno varstvo se tudi zmanjša možnost komuniciranja: osebe je težje opozarjati, nevarnost je, da preslišijo opozorilne signale

ipd. Če pri tem pomislimo, kako važno je, da slišijo na primer rudarji v rudniku pokanje lesenih podpor, da se lahko pravočasno umaknejo, vidimo vprašanje varnosti v precej drugačni luči.

Druga pomanjkljivost je velik vpliv načina nošenja in priprave sredstev za osebno varstvo na dejansko varnost. Slabo pripravljene vložke vate, neprimerni čepki niso vedno najboljši. Spomnimo se tudi problema kontrole nošenja potrebnih varovalnih sredstev, higiene in prilaganja ter neprijetnega občutja zaposlenih. Res je, da je mogoče marsikatero od naštetih pomanjkljivosti odpraviti. Orientacijo varovanih oseb lahko dopolnimo z ustreznimi zračnimi ali svetlobnimi signali, boljše sporazumevanje lahko dosežemo z žičnimi ali brezžičnimi elektroakustičnimi napravami, vendar tudi to ne gre brez težav. Slednjič lahko ugotovimo, da varstva pred hrupom z osebnimi varovalnimi sredstvi ne smemo splošno uporabljati, temveč le, če odpovedo druge metode zmanjšanja hrupa.

Poleg že omenjene zaščite pred ropotom z uporabo osebnih varovalnih sredstev poznamo tudi nekaj tehničnih možnosti za zmanjšanje ropota. Možni so naslednji ukrepi:

- zmanjšanje ropota neposredno pri viru hrupa;
- zmanjšanje emisije ropota pri

površini, ki oddaja zvok;

- zmanjšanje emisije ropota z izoliranjem strojev z okovi in elastičnimi izolatorji;
- zmanjšanje ropota v delovnem prostoru s prostorsko ločitvijo hrupnejših strojev;
- zmanjšanje ropota z akustično obdelavo prostora;
- zmanjšanje ekspozicije s prostorsko ločitvijo zaposlenih. Tudi takšni ukrepi imajo svoje dobre in slabe lastnosti. Varstvo pred hrupom v industriji lahko izvedemo na dva načina:
- takoj, z namestitvijo varnostne naprave na obstoječih napravah po že opisanih načelih; ter
- dolgoročno, s smotrnim planiranjem ter nabavo novih strojev in naprav. Oba načina zahtevata prilagoditev delovnega procesa oziroma proizvodnje, preureditev strojev ter preureditev zgradb.

Na tržišču lahko najdemo veliko sredstev za zmanjšanje hrupa, vprašanje pa je, katera so za naš primer ekonomsko in tehnično najustreznejša.

Vedeti moramo, da je zmanjševanje oziroma reševanje problema ropota v lastni režiji lahko tudi napačno, kar privede do upravičenih kritik.

Ob koncu lahko ugotovim, da je pri nas uporaba osebnih varovalnih sredstev (švedska vata) najbolj primerna.

RATIMIR FILEJ

Tekstilne odpadne vode

mo stanje in kakovost odpadnih voda.

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

V zadnjih letih močno propagirana visokokonzentrirana tekstilna pomožna sredstva – predvsem tenzidi, sicer zahtevajo zmanjšane količine njihovih dodatkov, odpadne vode pa lahko obremenjujejo prav tako ali pa še močneje kot ustrezna sredstva normalnih koncentracij. Obravnavanje tekstilnih pomožnih sredstev, njihov kvarni vpliv na ekologijo in možnost njihovega odstranjanja je zelo otežkočeno, ker so to večkomponentne mešanice, ki pripadajo s svojo mešano sestavo različnim substancnim vrstam. Vse te snovi pa se po opravljeni nalogi v tehnološkem postopku znajdejo popolnoma ali delno v odpadnih vodah.

Tekstilne odpadne vode so glede na vrsto uporabe in oplemenitilni proces lahko vroče ali hladne, kisle ali alkalne, lahko so oksidirajoče ali reducirajoče, lahko torej vsebujejo več ali manj kisika, oziroma lahko kisik bolj ali manj porabljajo še potem, ko so izpolnile svojo nalogo.

Fizikalne lastnosti odpadnih voda

Temperatura odpadnih voda je prva pomembna lastnost, ki karakterizira predvsem hladilne odpadne vode. Temperatura navadno močno niha in doseže v določenih primerih tudi 60 do 70°C. Po zahodnih predpisih je za odvajanje hladilnih odpadnih voda v javno kanalizacijo dovoljena maksimalna temperatura 35°C, pri izlivanju odplake v reke 25 – 30°C, pri izlivanju v odplake pa je temperatura za 5°C višja od temperature odplak. Najvišje dovoljene temperature so torej točno precizirane in s predpisi tudi določene.

pH vrednost odpadnih voda prav tako močno niha, in sicer v mejah od 3 do 12. Po predpisih o vodnem gospodarstvu smejo imeti odpadne vode pH vrednost 6-9. Vsako odstopanje od teh vrednosti je treba pred izpustom korigirati z dodatkom kislin ali alkalij. Močno alkalne odpadne vode namreč zelo motijo normalni potek biološke razgradnje v čistilnih napravah.

Nerazkrojljive snovi v odpadnih vodah po predpisih ne smejo presegati količinske vrednosti 30 mg/l. Te snovi povzročajo motnost in intenzivno obarvanost odpadnih voda. Ker je to dobro vidno, ustvarjajo te snovi večkrat lažni vtis, da so odpadne vode močno onesnažene. Resnica pa je v tem, da so dosti bolj nevarne in strupene tiste snovi, ki so brezbarvne in jih pri površnem opazovanju ne vidimo. Vsekakor pa snovi, ki povzročajo motnost in obarvanost odpadnih voda, ogrožajo prodiranje svetlobe v spodnje plasti vode, kar ovira procese fotosinteze in s tem sproščanje kisika v vodi.

Kemijske lastnosti odpadnih voda

Kemijske snovi, ki jih normalno štejemo med nerazkrojljive in ki smo jih omenili že v prejšnji številki, kemijsko močno obremenjujejo odpadne vode. Te snovi je mogoče odstraniti iz odpadnih voda le na biološki način. Bakterije in mikroorganizmi pod določenimi življenjsko ugodnimi pogoji s pomočjo v vodi raztopljenega kisika in svojih encimov razgradijo omenjene snovi do take stopnje, da se potem v obliki blata vsedejo na dno. Mikroorganizmi in bakterije uporabljajo za razkroj nečistoč ogromne količine kisika, kar je v premem sorazmerju s količinami biološko razgradljivih nečistoč, ki so v vodi. To pa je osnova za številčne številne vrednosti, s katerimi ocenjuje-

Splošne zahteve čiščenja odpadnih voda

Zakoni in predpisi, ki ščitijo naravno okolje človeštva, imajo svojo zgodovino. Tako so prvi predpisi o odvajanju odpadnih voda v odplake, v reke ali v javno kanalizacijo navajali in zahtevali le to, da koncentracija določenih kemikalij in nekatere vrednosti odpadnih vod pred izpustom iz tovarne niso presegle predpisanih dovoljenih maksimalnih vrednosti. Taka vrsta predpisov je bila iz ekološkega stališča sicer sprejemljiva, s strani industrije pa le v primerih, če je bilo odpadnih voda v nekem okolišu malo. Zato danes uporabljajo kot kriterij za odvajanje odpadnih voda v odplake, neko določeno, kompleksno stanje odpadnih voda.

Pri izbiri načinov in postopkov čiščenja odpadnih voda, kot tudi pri izbiri ustreznih čistilnih naprav, je za neko tovarno odločilnega pomena ugotovitev, v kakšni meri nam bo izbrana naprava za čiščenje vode prihranila v določenem obdobju denarja na račun znižanih stroškov.

Poznamo celo vrsto postopkov čiščenja odpadnih voda, ki jih v grobem ločimo v mehanske, kemijske, biološke, fizikalno-kemijske postopke in njihove medsebojne kombinacije. Izbira postopka ali kombinacije postopkov je odvisna nadalje tudi od eventualne zahteve po ponovnem vračanju očiščene vode v tehnološki proces, dalje od možnosti, ki jih ima regija pri projektiranju centralne čistilne naprave itd.

(konec prihodnjic)

ZAHVALA

Vsem članom kolektiva, ki so nam ob smrti ljubega očeta izrekli sožalje, podarili vence in cvetje, posebno pa še tistim, ki so pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti k Sv. Trojici v Halozah pri Ptujju, se v imenu mame, sester, bratov, njihovih družin in v najinem imenu najiskrenejše zahvaljujemo.

Stanko in Krista Vaupotič

Pred dnevi smo dobili v Novoteks fotografijo iz podelitve priznanj na letošnjem 24. mednarodnem sejmu tekstila in tekstilnih strojev, ki je bil od 30. maja do 5. junija. Na tem sejmu, kjer razstavljajo vsi jugoslovanski proizvajalci tekstila in konfekcijskih izdelkov ter še veliko tujih držav, je prikazal svoje izdelke tudi Novoteks. Strokovna komisija nam je tudi letos podelila nekaj visokih priznanj, in sicer: zlato medaljo so dobili artikla DOMEN in ETBIN ter moški komplet, srebrno medaljo pa artikel MODEST. Na sliki lahko vidite, kako prejema naš potnik Zoran Živković štiri priznanja.

Rak na jajčnikih in jajcevodih

Uspehe zdravljenja bomo izboljšali, če bo vsaka ženska po 30 letu starosti prihajala dvakrat na leto na ginekološke preiskave

Jajčnik je organ z zelo pomembno reprodukcijsko nalogo. Sestavljajo ga raznovrstne celice, ki imajo izredno velike in raznotere sposobnosti. Zato se iz jajčnikov celic lahko razvije zelo veliko različnih tvorb ali bul. Več kakor vsaka peta izmed teh bul je zločesta – rak!

Rak jajčnikov zavzema več kot 15 odstotkov vseh rakavih sprememb ženskih spolov. Register raka za Slovenijo zapiše vsako leto več na novo ugotovljenih primerov raka na jajčnikih. Leta 1950 jih je registriral 41, leta 1955 61, leta 1965 83, leta 1966 106, leta 1972 pa že 118 primerov. Rak na jajčnikih se lahko prične razvijati v vsaki starosti, vendar je največje število bolnic, ki se pridejo prvič zdraviti, starih od 45 do 65 let.

Bolezen se začne in napreduje zelo dolgo brez znamenj in skoro ne povzroča težav. Zaradi lege jajčnikov v osrednjem delu trebušne votline in zaradi jajčnikove enake trdote kot jo imajo drugi organi v mali medenici, začetne spremembe na jajčnikih z običajnimi zdravniškimi pregledi le s težavo ugotovimo. Zato prihajajo bolnice z rakom na jajčnikih pozno k zdravniku in zato splošni zdravniški pregled le redko odkrije bolezen v začetku ali v zgodnji razvojni stopnji. Tako prihajajo bolnice na zdravljenje največini v poznem, napredovalnem stadiju bolezni. Uspešnost zdravljenja je tudi pri sedanjih medicinskih znanosti odvisna predvsem in skoraj edino od stopnje razširjenosti bolezni ob pričetku zdravljenja. Zato bomo uspehe zdravljenja izboljšali le, če bo vsaka ženska po 30. letu starosti prihajala dvakrat na leto na ginekološke preiskave, četudi bi se počutila zdravo!

OPOZORILNA ZNAMENJA

Le poredkoma se pojavijo pri začetnem napredovanju raka na

jajčnikih nevspečnosti – nekakšna opozorilna znamenja. Ta so sprva neznačilna in ne povzročajo tolikšnih motenj, da bi jih bolnice ne mogle prenašati ali da bi zaradi njih iskale zdravniško pomoč. Nanje bomo opozorili zaradi boljše osveščenosti naših žensk, da si bodo tudi take nevspečnosti pravilno tolmačile in zanje poiskale čimprej razjasnitev pri zdravniku. Take nevspečnosti so: napetost v trebuhu, ki se trajno povečuje in je od menstrualnega ciklusa neodvisna; tope bolečine v spodnjem delu trebuha, ki so stalne in se povečujejo; nerednosti v zvezi z menstruacijo, ki postajajo vedno bolj izrazite; bolečine v spodnjem delu trebuha, ki redno nastopajo pri težjem fizičnem delu. Težave pri izpraznjevanju črevesja in pri občevanju. Vsa ta znamenja ne pomenijo večje nevarnosti, če se pojavijo enkratno ali pa samo pred perilom, sicer pa so lahko znamenje za nastajanje bula.

Ko se pojavijo izrazita in dobro zaznavna znamenja, kot so hitro naraščanje trebuha, pogostno tiščanje na vodo, težave pri izpraznjevanju mehurja, prebavne težave, predvsem zaprtja, hujšanje in stalno draženje na kašelj, je bolezen navadno že zelo napredovala in se razsejala po organih trebušne votline in celo zunaj nje. Bula lahko zaradi velikosti potiska trebušne organe iz prirojene lege in moti njihovo delovanje. Tekočina, ki se pri tej razvojni stopnji bolezni pogosto nabira v trebušni in celo v prsni votlini, opisane težave še poveča. Seveda je uspešno zdravljenje v tako napredovalnem stanju bolezni nemogoče. Operativno ne moremo odstraniti vsega rakavega tkiva, druga zdravljenja pa imajo pri tej vrsti raka le začasen ali samo blažilen uspeh. Zato ponovno poudarjamo, da je tudi pri tej obliki raka, kot je pri raku nasploh, uspeh zdravljenja odvisen od stopnje razširjenosti bolezni v začetku zdravljenja.

POSTOPKI ZA ZGODNJE ODKRIVANJE BOLEZNI

Poleg običajnega ginekološkega pregleda opravimo še pregled skozi črevo, ginekološki pregled v različnih položajih in pregled v narkozi. Bris in pregled izločkov iz nožnice ter iz maternice nam le redko pokaže pozitivni rezultat, to je rakave celice. Bolj zanesljive preiskave so pregled notranjosti trebušne votline s posebnim optičnim instrumentom – laparoskopom in rentgenske preiskave s kontrastnimi sredstvi.

Če nam vse te preiskave ne pojasnijo diagnoze, se odločimo, ne da bi odlašali, za poizkusno operacijo.

ZDRAVLJENJE

Vrste zdravljenja so: operacija, ionizirajoče obsevanje, citostatiki in kombinacije le-teh.

Vrsto zdravljenja izberemo predvsem po stopnji razširjenosti bolezni, po starosti ter po splošnem zdravstvenem stanju bolnice in po histoloških značilnostih rakavih celic.

V začetnih stadijih vedno operiramo, pri napredovalni bolezni pa bolnico najprej obsevamo. Bolnico nato zdravimo še s citostatiki, in če je razsežnost bolezni po takem zdravljenju zmanjšala ter postala dostopna za operacijo, še operiramo. Najboljše uspehe imamo pri bolnicah, kjer smo začeli z zdravljenjem v začetku ali zgodnji razvojni dobi bolezni. Pri teh dosegamo pet-letno preživelost v več kot 80 odstotkih. Če začnemo zdraviti, ko se je bolezen že razširila po trebušnih organih, je odstotek 5-letnih preživetij znatno manjši, to je okoli 15 odstotkov.

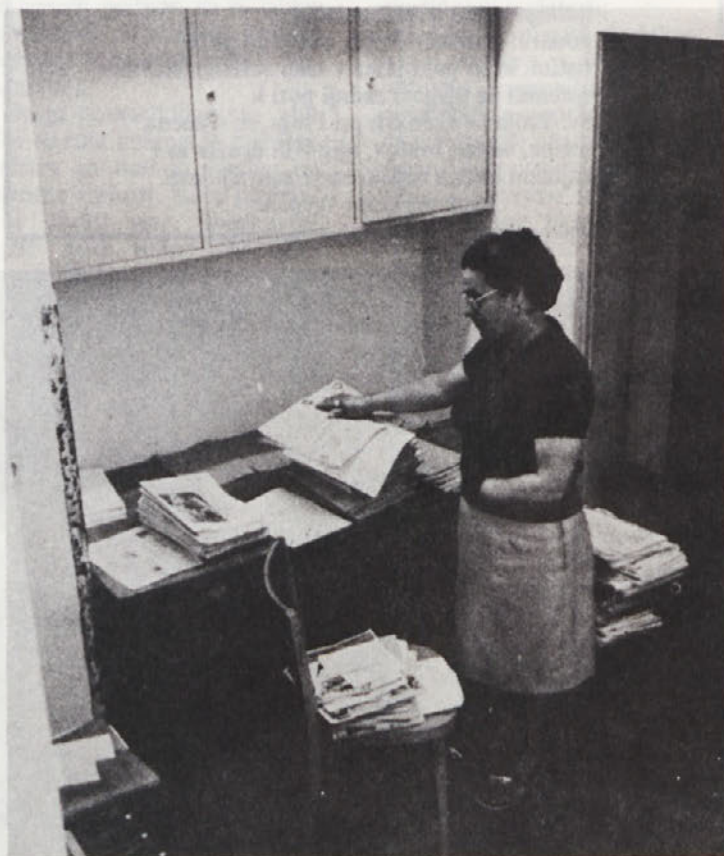
Pri bolnicah, ki smo jih začeli zdraviti, ko se je bolezen razširila že zunaj trebušne votline npr. v prsno votlino, 5 let preživi le malokatera. Uspehi zdravljenja začetnega stanja bolezni so se izboljšali, ko smo po

operaciji začeli vbrizgavati v trebušno votlino radioaktivno zlato Au. Uspehi napredovale bolezni pa so se nekoliko izboljšali po tem, ko smo pri ponovnih operacijah začeli odstranjevati čimveč rakavega tkiva in nato zdravljenje vztrajno nadaljevali s citostatiki.

Rak na jajcevodih je mnogo manj pogosten. Med raki na ženskih spolovilih odpade nanj komaj pol odstotka. V začetku bolezni tudi ta nima znamenj. Pri napredovanju pa se lahko kmalu pojavi znamenje, ki je za raka na jajcevodih zelo značilno, ni pa obvezno. To je precej tekoč iztok, rumenkasto-jantarske barve. Pojavi se v nožnici in počasi narašča. Vsa druga znamenja so enaka kot pri raku na jajčnikih. Pri postopku za zgodnje odkrivanje in spoznavanje raka na jajcevodih dobimo v brisu in nožnici sluzi pogosteje rakave celice. Zdravimo predvsem operativno. Obsevanje z ionizirajočimi žarki in zdravljenje s kemoterapevtiki je znatno manj uspešno.

Če hočemo izboljšati uspehe zdravljenja raka na jajčnikih in jajcevodih, moramo pričeti zdraviti bolezen v začetku. To pa je odvisno od zdravstvene prosvetljenosti naših žensk bolj kot od drugih zdravstvenih dejavnikov. Zato so tako važne redne polletne ali vsaj letne ginekološke preiskave.

prof. dr. RADO POLJANŠEK,
ginekolog-onkolog

Vsa pošta, ki prispe v Novoteks, gre skozi tovarniški ekspedit. Iz nekaj deset kilogramskega kupa časopisov, revij in pošte najprej nastajajo manjši zavitki, katere nato „naša Joži“ raznese po oddelkih do naslovnikov...

ZDRAVLJENJE ALKOHOLIZMA

Na alkoholizem se je dolgo časa gledalo kot na moralni problem. Le malo časa je minilo od takrat, ko je bil človek, predan uživanju alkohola, le predmet moralno-etičnega obsojanja, ne pa bolnik, deležen pomoči širokega kroga strokovnjakov, kot je to danes. Danes medicina uradno priznava alkoholizem za bolezen. Alkoholizem z medicinskega stališča je napredujoča in uničujoča bolezen, ki pride kot zdravstveni problem po pogostosti in posledicah takoj za srčnimi boleznimi in boleznimi žil ter rakastimi obolenji. Zaradi tega imenujemo alkoholizem „bolezen številka tri“.

Zdravljenje posameznega alkoholičarja je zelo kompleksen proces. Pri tem zdravljenju se postavlja težišče na emocionalno pomoč alkoholičarju – na psihoterapijo, ki naj bi alkoholičarja usposobila, da bo uspešneje reševal svoje življenjske probleme in da se bo osvobodil čustvenih konfliktov. Ta oblika socialno-psihotričnega hospitalnega zdravljenja temelji na predpostavki, da je alkoholizem bolezen, ki z dolgotrajnim delovanjem privede do specifičnih deformacij osebnosti. Prav zato je tudi potrebno, da terapevtski proces vključuje dolgotrajno zdravljenje oziroma prevzgojo, rehabilitacijo in resocializacijo alkoholičarja. Taka oblika zdravljenja mora bolniku vrniti psihično in fizično zdravje in delovno sposobnost, odstraniti pa tudi škodo, ki jo je alkoholizem prizadejal ugledu in ekonomskemu stanju alkoholičarja, njegovi družini in družbi.

Zdravljenje alkoholičarja je lahko prostovoljno, toda če sam ne privoli in je razen tega postal nevaren sebi, družini in družbi, se zdravljenje lahko izvede prisilno.

Znano je, da skoraj noben kronični alkoholičar ne pride na zdravljenje po lastni volji. Kajti kljub vidnemu propadanju in neprestanih neuspehih alkoholičar vztraja na tem, da bi lahko svoje nagnjenje do alkohola sam obvladal. Razen tega pa tudi ni pripravljen opustiti alkohola tako dolgo, dokler je še prepričan, da obstajajo še druge možnosti, da reši svoje probleme in svoj propad. Zaradi vsega tega pride alkoholičar na zdravljenje vedno pod nekim pritiskom.

Ta pritisk lahko predstavlja žena, ki ne more več prenašati težkega

življenja z alkoholikom in mu zagrozi z ločitvijo.

K zdravljenju ga lahko prisili tudi delovna organizacija, v kateri je

zaposlen. V prejšnji številki našega časopisa smo laho prebrali, kako alkohol zmanjšuje delovno sposobnost človeka. Razen že tako zmanjšane sposobnosti za delo zaradi alkohola prihaja alkoholičar čisto vinjen na delo, izostaja z dela in je nediscipliniran. Zato je razumljivo, da mu v službi prej ali slej postavijo ultimatum: ali gre na zdravljenje ali pa izgubi službo.

Alkoholičarja lahko prisili k zdravljenju tudi njegovo slabo zdravstveno stanje, laho pa se odloči za zdravljenje tudi zaradi prigovarjanja svojih prijateljev.

Ugotovljeno je, da je od omenjenih dejavnikov, ki prisilijo alkoholičarja k zdravljenju, najmočnejši in najusepnejši ravno pritisk delovne organizacije.

Alkoholičar se lahko zdravijo ambulantno ali hospitalno. Kakšnega zdravljenja je potreben, odloči psihiater na dispanzerju, kjer se mora alkoholičar najprej oglašiti.

Ambulantno se zdravijo samo alkoholičarji, ki pripadajo kategoriji t.i.m. predalkoholnega sindroma (faza, ko še ni prišlo do težkih kroničnih alkoholnih poškodb in sprememb). V teku ambulantnega

+ Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Od 13. julija do 10. avgusta so na novomeški transfuzijski postaji darovali kri naslednji NOVOTEKSOVI delavci: Martina Mesarič (do sedaj že 6-krat), Jože Cekuta (17), Alojzija Rapuš (22), Anton Pate (9), Jožefa Pate (17), Rajko Petan (10), Andrej Počrvina (5), Jožica Florjančič (11), Hubert Miklavc (4), Jože Mišmaš (18), Marica Gril (3), Miha Gošnik (6), Anton Goričar (3), Jernej Klemenc (14), Marija Kranjc (3), Silva Kuzmijak (5), Peter Bukovec (5), Peter Mali (11), Stane Hočevnar (9), Alojz Sepaher (14), Ivan Dragan (3), Alojz Blažič (17), Lado Potočar (18), Alojz Balkovec, Anica Starešinič, Marija Simčič, Franc Starešinič, Anica Malešič, Danica Žalec, Katica Starešinič, Ivanka Benec, Nedeljko Žučak, Čedo Rajšič, Rozi Škulj (4), Marija Šiško (9), Jože Zabukovec (7), Milena Boltez (7), Martin Peterlin (24), Fani Palčar (3), Franc Gruden (3), Jožefa Jakše (9), Jože Mitag (3), Alojz Kramar (9), Anton Kovačič (2), Gabrijela Suštar (1), Franc Iljaž (12), Anica Ban (17), Martin Bec (21), Jože Mali (7), Dušan Vasič (14), Slavko Dravinec (13), Milan Radovanovič (2), Brane Avbar (18), Zdenka Židanek (2), Marinka Klobčar (3), Majda Macedoni (3), Janez Mavsar (5), Franc Pangre (10), Danilo Kovačič (60) in Jože Blažič (15).

zdravljenja alkoholičarja zdravijo predvsem s pomočjo individualne in grupne psihoterapije in s pomočjo zdravil. Posebno pomembno je pri tem tudi delo z družino alkoholičarja. Pomagati alkoholičarju k popolni ozdravitvi se pravi zdraviti ne samo alkoholičarja, ampak tudi alkoholikovo družino. Kajti ne nazadnje je uspeh zdravljenja odvisen tudi od njihove potrebnosti, od njihovega razumevanja, da je alkoholizem bolezen, in njihovega napora pomagati človeku, ki je postal žrtev alkohola. Alkoholik je namreč pregloboko zapadel v alkoholizem, da bi si lahko sam pomagal. Stališče njegove družine je lahko eden izmed najbolj pomembnih faktorjev njegove motivacije pri zdravljenju.

Za večino kroničnih alkoholičarjev je potrebno hospitalno zdravljenje.

Takšno zdravljenje se pri nas izvaja na Centru za zdravljenje alkoholičarjev na Škofljiči pri Ljubljani. Tudi tu temelji zdravljenje predvsem na grupni psihoterapiji.

Po odpustu iz bolnice se zdravljeni alkoholičar vključi v lokalni klub, ki se sestaja enkrat na teden. Za alkoholičarja je klub avtopsihoterapevtska skupina, v kateri sodelujejo tudi terapevti.

Vključevanje zdravljenega alkoholičarja v družbo je končni cilj prizadevanja vseh tistih, ki se ukvarjajo z zdravljenjem alkoholizma. Njihova želja je, da se alkoholičar reši alkoholizma in da kot enakopraven član človeške skupnosti zavzame v družbi tisto mesto, ki mu pripada glede na njegove sposobnosti in prizadevanje.

ANICA

Modni kotiček

Osnovne linije modelov za naslednjo sezono se v vodečih evropskih modnih hišah ne razlikujejo. Beseda je predvsem o detajlih žepov, ovratnikov, načinu zapenjanja, rokavih in podobno.

Poleg ekstremno športnih kompletov v stilu delavskih kombinezonov francoski kreatorji predlagajo široke jakne z bogatim šal ovratnikom, ki se podaljšuje v kapuco. Za take modele je primerna double tkanina. Pozornost pritegnejo dolge jakne, h katerim se najbolj podajo plisirana krila.

Prišli - odšli

Od 27. julija do 24. avgusta so v našo delovno organizacijo prišli naslednji delavci: TOZD Tkanina – delovna enota predilnica: Avsec Ciril, Udovč Jože; delovna enota tkalnica: Luzar Bojan; delovna enota priprava: Zadkovič Milivoj. TOZD Konfekcija – delovna enota Novo mesto: Klobučar Jože, Galič Gordana, Pavlin Franc; skupne službe Konfekcije: Skubic Jožica, Lilek Nevenka. TOZD Trgovina – prodajalna Arandjelovac: Rakič Vera. TOZD Strešnik – Dobruška vas: Komljanec Vinko, Štamcar Alojz, Zupan Janez, Štrasberger Mirko. Skupne službe podjetja – splošni sektor: Hafner Breda, Čengija Kata; plansko-analitski sektor: Čeh Irena, Vodenik Franc; investicijsko vzdrževalni sektor: Bre-

zovar Franc; VAJENCI: Šinkovec Franci, Vidic Jože, Primc Franci.

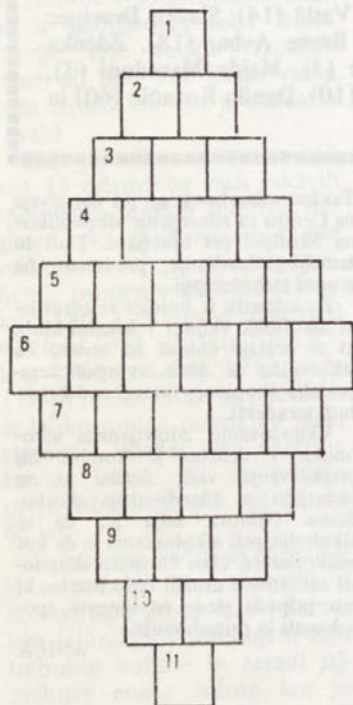
V istem času so našo delovno organizacijo zapustili naslednji delavci: TOZD Tkanina – delovna enota tkalnica: Mavsar Jože (odšel k vojakom); delovna enota oplemenitilnica: Lokar Martin (odšel k vojakom), Cimermančič Anton; delovna enota predilnica: Vrabc Vinko, Kočjaž Leopold. TOZD Konfekcija – delovna enota Novo mesto: Kelvišar Danica, Mežnar Jože, Suštar Gabrijela, Blatnik Vesna; skupne službe Konfekcije: Puhar Barbara, Bakovič Nikola, TOZD Strešnik – Dobruška vas: Virant Ivan. Skupne službe podjetja: splošni sektor: Jarc Justina; plansko-analitski sektor: Zupanc Živa-dinka.

Novoteks na letošnjih DŠI

Rešitev vretena iz prejšnje številke: C, CE, CEL, LECA, LICEJ, JELICA, LACIJ, CILA, CIA, IC in I.

Vreteno

1. kratica za utežno enoto
2. medmet – Tiho!
3. tromestno število
4. navitek tekstilnih vlaken (tujka)
5. podnožka pri ročnih stavah (krosna)
6. protestantski duhovnik
7. vrsta cigaret
8. klično zrno tajnovetk
9. kopje za nočno lovljenje rib
10. avt. oznaka največjega mesta Slavonije
11. znak za kemijsko prvino

MEDDRUŠTVENA DIRKA

Kolesarska društva Novoteks, Hrastnik in Krško so organizirala v nedeljo, 8. avgusta meddruštveno dirko za mlajše in starejše mladince.

Starejši mladinci so tekmovali na 96 km dolgi progi od Novega mesta preko Krškega in Sevnice do Hrastnika. Zmagal je Novoneščan B. Mijajlovič pred Antončičem (oba Novoteks), ekipno pa so bili domači kolesarji drugi – za Savo iz Kranja. Pri mlajših mladincih pa je bil Vehar (Novoteks) na 52 km dolgi progi od Sevnice do Hrastnika peti; zmagal je Herlec (Rog – Ljubljana).

V tem mesecu se bodo nadaljevala tekmovanja na letošnjih delavskih sindikalnih igrah. Športniki iz naše tovarne se, kakor že vrsto let, borimo za čim boljše uvrstitve, in po rezultatih iz spomladanskega dela tekmovalj nam to tudi dokaj dobro uspeva.

Največ uspeha imajo že vrsto let igralci odbojke; od leta 1961 (takrat so igrali Aš, Resnik, Simič, Medic, Dolenc, Čavlovič in drugi) dalje smo bili razen enkrat vedno zmagovalci DŠI. Letos so naši fantje po prvem delu na prvem mestu s 15 točkami (samo en poraz z Iskro in kar 7 zmag), slede pa Iskra (14), Krka (13), IMV in Pionir (12) itd. Pri ženskah pa so naše predstavnice že po tradiciji na zadnjem mestu.

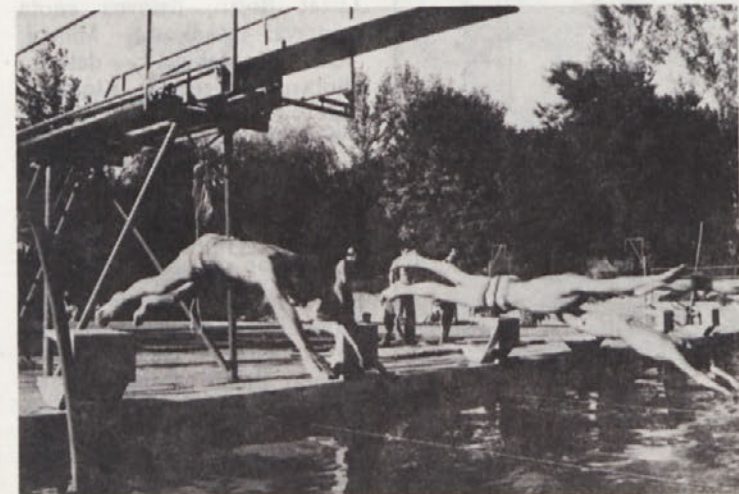
Pri pregledu Novoteksovih tekmovalcev in njihovih uspehov na DŠI ne smemo prezreti igralca namiznega tenisa (Kapš in Somrak sta v zadnjih 10 letih kar 9-krat zmagala, letos pa zaradi novih pravil ne smeta nastopiti); velikokrat so bili med najboljšimi še atleti in strelci. Letos bodo imeli veliko možnosti tudi naši kegljači, omenimo pa lahko še šahiste, plavalce ter balinarje.

Zaradi boljšega pregleda ter da se ne bi pripetilo kaj takega,

USPEH STAREJŠIH MLADINCEV

Tradicionalne, že 11. kolesarske dirke za „Nagrado veteranov“, ki je bila v nedeljo v Hrastniku, so se udeležili tudi kolesarji Novoteksa. V kategoriji starejših mladincev so se kar štirje kolesarji uvrstili med prvo deseterico, pri mlajših mladincih pa je bil tretji Vehar.

Starejši mladinci – 104 km: 2. Antončič, 6. Turk, 8. B. Mijajlovič, 9. S. Mijajlovič (vsi Novoteks). Mlajši mladinci – 73 km: 3. Vehar (Novoteks)

Na DŠI nastopajo vsako leto tudi naši plavalci. Na sliki: start fantov v Dolenjskih Toplicah na 50 metrov prosto ...

kot se je že pred leti (tekmovalci sploh niso vedeli za svoje nastope – niti za dan niti za uro ne!), objavljamo točen raspored nastopov Novoteksovih športnikov. Vse delavce – športnike Novoteksa vabimo, da se predpisanih terminov zagotovo udeležijo ter da dostojno zastopajo našo tovarno.

Pregled jesenskih tekmovanj: PLAVANJE – moški in ženske bodo tekmovali v Dolenjskih Toplicah 26. avgusta ob 15,30 uri. ATLETIKA: tekmovanje za atlete in atletinje bo 2. septembra na stadionu v Novem mestu ob 15,30; kros pa bo 14. oktobra ob 16. uri.

ODBOJKA – moški: 10. 9. Novoteks-Iskra (17,00), 14. 9. Krka-Novoteks (16,00), 21. 9. Pionir-Novoteks (17,00), 24. 9. Novoteks-Dominvest (17,00), 5.10. Novoteks-Kovinar (16,00) in 12.10. Garnizon-Novoteks (17,00). Ženske: 6. 9. Pionir-Novoteks (16,00), 9. 9. Dominvest-Novoteks (17,00), 13. 9. Novoteks-Bolnica (17,00), 16. 9. Iskra-Novoteks (17,00), 23. 9. Novoteks-Novoles (17,00), 11.10. Novoteks-Krka (16,00). BALINANJE: Novoteks je v

skupini z ekipami Železničarja, UJV in Krko; tekmovali pa bodo od 6. do 15. septembra na balinišču „Loka“. 7. 9. Novoteks-UJV (17,00), 9. 9. Železničar-Novoteks (17,00), 10. 9. Novoteks-Krka (16,00). NAMIZNI TENIS: moški – 25. 10. Novoteks-UJV II (16,00), Novoteks-Krka II (17,30), Novoles-Novoteks (19,30). 26. 10. Novoteks-Labod (16,00) in Bolnica II – Novoteks (17,00). Ženske: 7. 10. Dominvest-Novoteks (16,00), Novoteks-Novoles in UJV-Novoteks (obe ob 16,30), Novoteks-Pionir (17,00), Bolnica-Novoteks in Novoteks-Krka (obe ob 17,30). ŠAH: 4.11. Novoteks-Gostinško podjetje (17,00), 8. 11. Krka II-Novoteks (17,00), 11. 11. Novoteks-Ela (19,00) ter 12. 11. Ind. obutve-Novoteks (17,00). STRELJANJE: moški – 7. 10. Borac, Novoteks, Kovinar, Gostinjstvo, Mercator (16,00). KEGLJANJE: ženske – 22. 10. Lj. banka, UJV, Krka II, Novoteks (16,00); moški: 18. 10. Dominvest, Labod, Novoteks II, Kremen (18,00); Pionir, Novoteks I, IMV I, UJV (20,00).

M. G.

Uspela dirka „Okoli Grma“

V organizaciji kolesarskega društva Novoteks ter pod pokroviteljstvom tekstilne tovarne Novoteks in občinske skupščine Novo mesto je bila v nedeljo, 22. avgusta, kriterijska kolesarska dirka „Okoli Grma“, na kateri je sodelovalo več kot 100 udeležencev iz vse Slovenije.

Največ uspeha so imeli domači kolesarji, saj so zmagali v kategoriji mlajših in starejših mladincev. Nastopili so še cicibani, pionirji z navadnimi ter tekmovalnimi kolesi in člani. Najzanimivejša dirka je bila pri članih, kjer je zmagal Pleško

pred Frelihom in Zanoškarjem. Rezultati – cicibani: 1. Škerlj (Grosuplje). Pionirji-turisti: 1. Staniša (N. m.). Pionirji-tekmovalci: 1. Planin (Astra). Ml. mladinci: 1. Vehar (Novoteks). Ekipno: 2. Novoteks. St. mladinci: 1. Zrimšek, 2. B. Mijajlovič (oba Novoteks). Ekipno: 1. Novoteks. Člani: 1. Pleško (Astra), 2. Frelih, 3. Zanoškar (oba Rog) itd.

M. G.

Novoteks

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako prvo sredo v mesecu v nakladi 2900 izvodov. Upravlja ga izdajateljski svet: Mira Kovačič, Todor Kovačič, Konrad Mehie, Marinka Miklič, Franc Pavlin, Andrej Počrvina in Slavko Polak. Predsednik izdajateljskega sveta je Andrej Počrvina. Odgovorni urednik Miha Gošnik. Uredništvo in uprava: Novoteks, Novo mesto, Foersterjeva 10. Stavak, filmi in prelomi: ČZP Dolenjski list, tiska: Knjižgotisk Novo mesto.